

د برخه: د مصارفاتو سوابق

- دوهم لوست: په تجارتي تصميمونو كې له مالي حساب نه استفاده كول

اصطلاح گاني

- حسابونکي (Accountant)
- د حسابونکي اصول (Accounting)
- د اصول کيدو وړ حساب (Accounts receivable)
- شتمني (Asset)
- د بلانس ورقي يا د حسابونو د ميزان صفحه (Balance sheet)
- بوديجه (Budget)
- تجارتي معاملي او يا راکړه ورکړ (Business transaction)
- پانگه (Capital)
- نقدي بوديجه (Cash expenditure budget)
- نقدي او په دوران کي بوديجه (Cash flow budget)
- د دوراني حساب صورت (Cash flow statements)
- جاري ورکونکي قرضي يا پورونه (Current liabilities)

- د پور سند يا (Debenture)
- شخصي پانگه يا خالصه شتمني (Equity)
- مخارج (Expenses)
- عمومي ليجر (General ledger)
- د موجودي فهرست يا د مالونو صورت (Inventory)
- د پيرونې سند يا بيچک (Invoice)
- روځانه گزارش (Journal)
- ورکول يا قرضه (Liability)
- د اوږدې مودې پورونه يا قرضونه (Long term liabilities)
- عملياتي بوديجه (Operating budget)
- د گټې او نقصان د حساب صورت (Profit and loss statements)
- يادداشت (Record)
- عايدات (Revenue)
- راکړه ، ورکړه يا معاملات (Transaction)

د یو تجارت په کار اچولو لپاره مربوطه شرایط او بنسټیز قواعدې

- د شیانو یا اجناسو مربوطه قیمت یا د تولید شوی خدمتونه له مصارفاتو څخه عبارت دي
- د یادداشتونو او معلوماتو دايمي یا همیشنی جمع کول له ثبت نه عبارت دي.

- د موجوده یا شتون لرونکی تجارت څلور نوعه مشخص ثبت شوي یادداشتونه عبارت دي له: د حساباتو د میزان صفحه، د گټي یا تاوان د حساب صورت، د طرحه شوي بودیجې، نقدي او دوران کي حساب صورت.

اساسات او اصطلاح گاني

- مالي يادداشتونه له مديرانو سره د تجارتي تصميمونو په نيولو کي غوره مرسته کوي.
- همدارنگه مالي يادداشتونه د تجارتي فعاليتونو د مسير په ساتلو کي گټور دي او د تجارتي فعاليتونو په تنظيم کي زيات تاثيرات لري.

اساسات او اصطلاح گاني

- مالي يادداشتونه کولی شي چي په تجارتي کړنو کي مرسته وکړي.
- تجارتي عملي کړني کولی شي چي د نورو کلونو د عملي کړنو په وړاندي او يا د نورو تجارتي کړنو په وړاندي په عين صنعت کي ميزان شي.

اساسات او اصطلاح گاني

- مالي يادداشتونه او د راكړي وركړي عمل كيدلى شي چي د يو حساب كونكى پواسطه ارزيايي كړل شي.
- راكړه وركړه: د يوي تجارتي معاملي يا موافقت نامي نه عبارت دي.
- يو حساب كونكى: له هغه كس نه عبارت دى چي مالي يادداشتونه او حسابونه ساتي، او هغه تنظيم كوي. او يو حساب كونكى ممكن چي د مالي حسابونو د تهې او تير شوو معلوماتو بوديجي او دولتي راپور د ترتيب لپاره مسؤل وسي.

اساسات او اصطلاح گاني

- - د حسابدارۍ اصول: عبارت دي له د ساتنې عمل، وړاندیز او د مالي حسابونو تفسیر او معلوماتو نه دي. حسابداري د شخصي پانگې او شتمنۍ سره سروکار لري او په حسابدارۍ کې پانگه مساوي ده له شخصي شتمنۍ سره.
- شتمني: له هغه شیانو نه عبارت دي چې د تجارت پوري تړلي دي چې ولیدل یا نه.

اساسات او اصطلاح گاني

- شخصي سرمايه: د شتمني له ارزښتونو نه ده چې خپله د شخص پوري مربوطيږي او يا هغه شتمني چې د خپل تجارت لپاره قرض کوي. او په دوه نوعه ده.
- ورکونکي قرضي يا پورونه: له هغه پورونو نه عبارت دي چې له تجارت نه د باندې چاته ورکول کيږي.
- پانگه: د همغه شتمني نه عبارت ده چې خپله په تجارت کي شتون ولري او يا د تجارت پواسطه قرض يا پور اخستل کيږي.

په څه ډول سره مالي يادداشتونه جريان کوي

- مالي يادداشتونه بايد جريان ولري له دې کبله چې درست يادداشت او معلوماتو راپور تهيه کوي. لکه د عملياتي معلوماتو پيمانه کوي، د مسوليتونو ټاکل او داخلي کنټرول.
- د تجارت معاملات يادداشتونه کولی شي چې لاسي توگه يا په کمپيوټرکي وساتل شي.

د مالي يادداشتونو پروسه

- تجارتي معاملات عبارت دي له تجارتي فعاليتونو او واقعتونو څخه چي بايد ثبت او يادداشت كړل شي.
- الف: لومړي قدم د تجارتي معاملاتو جريان عبارت دی له د اسنادو تهيه كول لكه د خړصلاو ټكټ، نقدي رسيد، بانكي ديعه او يا بيجك نه دی.
- بيجك د اقلامو له لست نه عبارت دی چي شيان او يا خدمتونه په هغې كې درج كيږي.

د مالي يادداشتونو پروسه

- د تجارتي معاملاتو د اسنادو له تهیه کولو نه وروسته باید د ژورنال په کتاب کې ثبت کړل شي.
- ژورنال هغه کتاب دی چې تجارتي معاملات له هغې مرجعې سره چې ورسره معامله شوی، ثبت کيږي.

د مالي يادداشتونو پروسه

- د تجارتي معاملاتو د ثبت د ژورنال په کتاب کي وروسته د هغې په مشخص حساب کي منتقل کيږي او په عمومي ټوله مجموعه کي پيسټ کيږي.
- عمومي ټول دفتر يا عمومي کلي مجموعه شامله ده په د حساباتو دمیزان صفحه او د داخل شوي حساب صورت وي.
- د: اخري قدم تجارتي معاملات عبارت دي له لنډيز کولو يا د حساباتو د ټول مجموعي له درجه بندي کولو نه د مالي حساب د صورت د بيان په خاطر.

د مالي يادداشتونو د جريان ساتنه

د تجرات معامله ← د اسنادو برابرول

پ ژورنال کي يادداشت ← په عمومي ټوله

مجموعه کي درج کول

د مالي حساب په صورت کي رده بندي

داری (شتمنی)

- د پانگی عمده کتگوری د حساباتو د میزان په یوه صفحه کی شامله ده په د شتمنی نقدي اندازه، د وصول وړ حسابونه. د وصول وړ یادداشتونه، د موجودی فهرست او تهیه شوي مصرفونه دي

داری (شتمنی)

- د وصول وړ حسابونه: د تجارت له کبله دنورو پواسطه د پیسو له غوښتلو نه عبارت دي.
- د مالونو صورت یا د موجودی فهرست: له استفاده کړی شوي جنس نه عبارت دی چې د تولید په جریان کې وي چې د خرصلاو لپاره ساتل شوی وی.

دا کولو وړ قرضونه يا پورونه

- د ورکونکي پور دري کتگوري د مالي حساباتو په صورت کي شتون لري چي عبارت دي له جاري پورونه، د اوږدې مودې قرضونه او مجموعي پورونه.

روان یا جاري قرضونه (پورونه)

- جاري پور: د هغه ورکونکي قرض یا پور نه عبارت دی چې د هغې وخت یو کال وي.
- د بیلګې په توګه بیمه.

د اوردې مودې قرضونه (پورونه)

- د اوردې مودې قرضونه يا پورونه: تضمين خط، باامنه او بي امنه د اوردې مودې يادداشتونه او د پور سند وي.
- د پور سند عبارت له هغه سند نه دی چې پور اخستونکی هغه د امضا پواسطه تصدیق کوي کوم چې د قرض يا پور ورکونکی پواسطه ورکول کيږي.

مجموعي يا ٽول قرضونه (پورونه)

- مجموعي پورونه: عبارت دي له د جاري پورونو، اوريدني مودي پورونو د يوتجارت څخه چي په نامه د مجموعي پورونو سره ياديري.

د گټې او ضرر د حساب صورت څه دی

- د حساب د گټې او نقصان صورت د هغه حالت نه عبارت دی چې د یو تجارت گټې او نقصان ته له وخت نه په اضافه ورکول شوي وي چې **IV** یې په تفصیل سره بیانوي. لکه میاشتنی، ربع او کلنی.
- د حساب د گټې او نقصان یو صورت همدارنگه بیرته یو عاید د مصارفو د وضعیت خلاصې او یا عملیاتي حساب صورت ته ګرځي. د حساب د گټې او نقصان دري عمده برخي عبارت دي له: عاید، مصرفونه او نور.

د گټې او ضرر د حساب صورت څه دی

- عایدات: عبارت دي له زیاتوالي نه چې د تجارتي فعالیتونو په پایله کې لکه فروشات، خدمتونه، گټې او د گټې لاسته راوړنه په یو تجارت کې د عایداتو د منبع برخه لرونکي دي.
- ب: مصرفونه یا وتونکي: مصرفونه ممکن شامل شي په عملیاتي مصرفونو او استهلاکي مصرفونو باندې.

د گټې او ضرر د حساب صورت څه دی

- د حساب د گټو او نقصانونو بله برخه شامله ده په مصرفونو (نور) چي په معمول ډول د حساب په گټه او تاوان کي حساب شوي دي ممکن چي د ورکړ شوی وخت په جریان کي ظاهر شي.

نقدي او په دوران کي حساب صورت

- د نقدي او دوران کي حساب له صورت نه ددي لپاره استفاده کيري چي يو تجارت کي د هغي له مالي وضعيت د تحليل سره مرسته وکړي. د نقدي او دوران کي حساب صورت د عايداتو او نقدي مصرفونو اندازه په ورکړل شوي وخت کي په تجارت کي ښکاره کوي.
- د نقدي او دوران کي حساب صورت په صحيح ډول يا **Cash flow** يو کسب په دي قادروي چي خپل معامله داران يا پور اخستونکي په ښه توگه تنظيم کړي.

نقدی او په دوران کی حساب صورت

- الف: د نقدی او دوران کی د حساب صورت د پوری په ډول د سرمایې د اخستلو د بنودلو لپاره مرسته کوي. چي څه وخت به هغې سرمایې ته اړتیا وي؟ او څه وخت هغه سرمایه بیا اچول کیدلی شي؟
- ب: کړني، پانگوني او مالیات د نقدی او دوران مطابق راپور ورکول کيږي.

بودیجه

• بودیجه له یو مالی حساب له صورت نه عبارت ده چي د راتلونکي لپاره پلان جوړوي. د پروژوي بودیجې یا طرحه شوي بودیجې د جوړولو لپاره یو کسب یا تجارت سره مرسته کوي ترڅو خپلي واقعي کړني له خپل د زړه له کړنو سره پرتله کړي. دري نوعه بودیجې شتون لري چي په لاندې توگه دي.

- 1- عملیاتی بودیجه 2- نقدي او په دوران کي بودیجه
- 3- د پانگي د مصرفونو بودیجه

عملیاتی بودیجه

- عملیاتی بودیجه: له هغه بودیجی نه عبارت ده چي تخمینی فروشات او مصارفات د راتلونکي کال او همدارنگه په تقریبي ثابت او متغیر قیمت باندې شامله ده.
- دا یو مثبت حالت دی چي په درست پلان باندېد گټي د زیاتیدو برابر شامل دی.

نقدی او په دوران کی حساب صورت

- نقدی او دوران کی بودیجه: دهغي لنډیز دی چي څه وخت او څه اندازه عاید په تجارت کی په راتلونکی کال کی به په دوران کی شي.
- او همدارنگه ددی بنودونکی ده چي څه وخت نقدی پیسې په تجارت کی واچول شي. او څه وخت د پرداخت په وخت کی تادیه کیږي.
- نقدی دوران شامل دی په فروشاتو استهلاك او په غیر له نقدی مصارفاتونه نه کیږي.

د مخارجاتو نقدي بودیجه

- دمخارجاتو نقدي بودیجه: د سرمایوي او اخراجاتو له لست نه عبارت ده چي اداره غواړي هغه د خپل خوښي د قیمت له مخي واخلي .
- دا معلومات له تجارت سره مرسته کوي چي یوه اندازه پیسي دداسي پیرو دلو لپاره ځانگړي کړي.

د تولید د کنترول یادداشتونه

- د تولید د کنترول یادداشتونه ددی لپاره تر استفادې لاندې نیول کیږي چې دیو فی واحد جنس واقعی قیمت تعین کړي. داسې ټاکنې د نوساناتو د محاسبې لپاره دکارگر او اومه موادو په قیمت کې اړین وي.
- الف: د تولید دکنترول یادداشتونه معمولاً په هغه معلوماتو شامل دي چو د اومه موادو په استعمال، کارگروخت یا کارمند وخت اود یوکارلپاره د ټول تمامو شوو قیمتونو خلاصه کوي .

د تولید د کنترول یادداشتونه

- د تجارت مدیران د یوگټور قیمت د ټاکنې لپاره په خپلو تجارت کالو کې دا معلومات (د تولید د کنترول یادداشت) تر استفادې لاندې نیسي.

لنډيز يا خلاصه او بيا کتنه

- دا تشریح کړی چې په څه ډول سره جریان لرونکی مالي یادداشتونه پیدا کوی؟
- د حسابونو د میزان صفحه څه ده او په څه ډول سره تری استفاده کیري؟
- د گټي او تاوان د حساب صورت څه دی او په څه ډول تری استفاده کیري؟

لنڊيز يا خلاصه او بيا کتنه

- نقدي او په دوران کي د حساب صورت څه دی او په څه ډول تري استفاده کيږي؟
- د بودبجي د مختلفو نوعو تشخيص او د هغې مقصدونه.
- دا تشریح کړی چي په څه ډول سره د تولید د کنترول یادداشتونو څخه استفاده کيږي؟